

[Rosing]

national deklARATION om oprindelige folkeslags rettigheder. Derfor vil jeg stærkt opfordre Folketinget til at overveje at være med i dette arbejde for fremtiden.

Der foregår også et arbejde på det plan vedrørende rettigheder til jord, til land og vedrørende oprindelige rettigheder i ILO. Det er konvention 107, som beskæftiger sig med disse spørgsmål, men heller ikke her er der – såvidt jeg ved – dansk deltagelse. Jeg mener, der er et virkeligt behov for, at Danmark på internationalt plan begynder at deltage i debatten om disse meget basale spørgsmål, der angår verdens oprindelige folkeslag eller sårbare grupper, for at bruge det udtryk, som Brundtland-rapporten bruger.

Med hensyn til andre rettigheder – for der er naturligvis meget om miljøbeskyttelse, om sikring og om en bæredygtig udvikling – er det meget vigtigt, grupperne har forskellige rettigheder, for det er spørgsmål, som vi selv i meget høj grad er herre over, og som i sidste ende er vores skæbne, når vi bor i udkanten af denne klode.

Jeg vil godt opfordre regeringen til at sørge for, at der i det handlingsprogram, der skal arbejdes videre på, fra Grønlands side bliver puttet nogle ting ind, som vi mener er vigtige, og selv om der ikke er repræsentanter for Færøerne i salen i dag, mener jeg, at også Færøerne vil være interesseret i disse fire punkter, som jeg mener er vigtige at få med i det videre arbejde.

Det er for det første retten til at høste vildtlevende ressourcer. For det andet er det udmåntningen af denne ret i de danske holdningstilkendegivelser i f.eks. Hvalfangstkommissionen og i andre internationale organisationer. For det tredje er det retten til en bæredygtig økonomisk aktivitet i forbindelse med en bæredygtig udnyttelse af vildtlevende ressourcer. Og sidst, men ikke mindst en dansk markeds- og handelspolitik, som respekterer denne ret.

Måske ville det være på sin plads netop i dag, den 21. januar, at anmode Folketinget om at tænke lidt på, om ikke det var på tide at gøre noget for at suspendere den forældelsesfrist vedrørende miljøskader, som stammer helt tilbage fra Danske Lov. Der er jo sket et og andet siden, og måske var det værd at spekulere i de baner netop med udgangspunkt i dagen i dag.

Jeg vil godt slutte med endnu et citat fra Brundtland-rapporten, et citat af en canadisk

indianer fra en høring i Canada, som kommissionen har holdt. Jeg mener, at det, han siger, opfordrer til eftertanke, fordi det i sidste ende ikke kun er et spørgsmål om, hvad den oprindelige befolkning i verden med den respekt for og med det forhold til naturen, de har, mener, men det er noget, som vi alle sammen i høj grad bør tage med i de videre overvejelser og ved de videre skridt, vi tager vedrørende vores fælles fremtid.

Jeg citerer:

»Den oprindelige befolkning er grundlaget for, hvad man vel kan kalde miljøets sikkerhedssystem. Vi er portvagterne til succes eller fiasko med hensyn til at holde hus med ressourcerne. Men for mange af os har de sidste par århundreder imidlertid betydet, at vi har mistet en stor del af kontrollen med vor jord og vore vandløb. Vi er stadig de første til at se forandringerne i miljøet, men vi er nu de sidste, der bliver spurgt eller taget med på råd.

Vi er de første til at opdage, når skovene trues, som de er det under den ryd-og-rag-til-dig-økonomi, som gælder her i landet. Og vi er de sidste til at blive spurgt om vore skoves fremtid . . . Og vi er selvfølgelig de sidste, der bliver taget med på råd om, hvordan, hvornår og hvor udviklingen skal finde sted for at sikre en fortsat harmoni for den syvende generation.

Det højeste, vi har lært at forvente os, er at få en kompensation, altid for sent og altid for lille. Vi bliver sjældent bedt om at hjælpe med for at undgå behovet for erstatning ved at give vores sagkyndige råd og vort samtykke til udviklingen.«

Margrete Auken (SF):

Da man hørte regeringens redegørelse for, hvad der sker på miljøområdet i Danmark og i Vesten, skulle man næsten tro, at vi var kommet i paradiset, og var det så vel, drejede det sig virkelig også først og fremmest om ulandene og deres problemer. De skal bare – selvfølgelig ved hjælp af os – arbejde hen imod bedre tider, så de kan blive lige så gode, som vi er, eller som vi bliver, når vi har lavet de dér småjusteringer i vores politik, som regeringen hentydede til.

Jeg ville faktisk ønske, at udenrigsministeren havde haft ret. Jeg tror desværre ikke, han har det. Men i stedet for at gennemhegle de enkelte eksempler fra miljøpolitikken, som blev lagt frem, vil jeg prøve at anskueliggøre sagen med